

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/159/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7912206120
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7912206120.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobkyne N.. M. H., Z., P. XXXX/X, proti žalovanému O. H., Z., P. XXXX/X, o vylúčenie z užívacieho práva k bytu, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu 14C/55/2012-46 zo 7.5.2012 Okresného súdu Trebišov

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) uznesením návrh na nariadenie predbežného opatrenia (ďalej len PO) zamietol.

V odôvodnení uviedol, že návrhom, doručeným mu 19.4.2012 a doplneným 3.5.2012, sa žalobkyňa domáhala nariadenia PO, ktorým by žalovanému zakázal vstupovať do bytu č.18, nachádzajúceho sa na 4.posch. bytového domu, Z., P. XXXX/X, že návrh odôvodnila tým, že manželstvo so žalovaným uzavreli 27.8.1994 a spolu majú 2 mal. deti, že oznámenie naňho podala viackrát na OO PZ Sečovce a na jeho základe v r.2008 bol stíhaný v tr. konaní za fyzické napadnutie a vyhrážanie, bol mu uložený podmienený trest na 3 roky, že v súčasnosti má reálny strach o seba a psychické zdravie ich mal. detí, že v r.2011 podala aj návrh na rozvod, dodnes nebolo manželstvo právoplatne rozvedené, že žalovaný požíva alkoholické nápoje a v takomto stave je agresívny, kričí na ňu a fyzicky ju napáda a to aj pred ich deťmi, že tento stav trvá už dlhšiu dobu a z uvedeného dôvodu boli voči nemu vedené viaceré priestupkové konania, že žije v neustálom napätí a strachu spolu s deťmi z toho, že sa vráti do ich bytu pod vplyvom alkoholu a celá situácia sa skončí tragicky, že naposledy v júni 2011 podala naňho oznámenie, pretože pod vplyvom alkoholu ju napadol na verejnosti, v r.2001 sa presťahovali do Sečoviec a jeho správanie sa nezlepšilo, začal ju fyzicky napádať, nadávať jej a postupne sa jeho správanie zhoršovalo a stávalo sa neznesiteľným, nielen pre ňu, ale aj pre ich deti, že sa obáva, ako bude situácia pokračovať ďalej, má reálny strach o seba a psychické zdravie ich detí, má strach, aby na základe jeho vyhrážok nedošlo k tragédii. Ďalej uviedol, že na jeho výzvu žalobkyňa doplnila návrh a uviedla, že v priebehu júla 2011 podala na súd návrh na vydanie PO, o ktorom súd konal pod 2C/114/2011, že v uvedenom konaní bolo vydané PO, ktorým nariadil žalovanému, aby nevstupoval do bytu s tým, že toto PO má trvať do doby, kým súd nerozhodne vo veci samej, a súčasne jej bolo uložené, aby v stanovenej lehote podala návrh vo veci samej, že z dôvodu jej pochybenia došlo k zastaveniu konania a tým aj k zániku PO, došlo tak k situácii, že žalovaný môže opätovne vstúpiť do bytu, čím hrozí, že sa zopakujú situácie, keď dochádzalo k fyzickým útokom, že podnetom na podanie prvého návrhu na vydanie PO bol incident 30.6.2011, keď pod vplyvom alkoholu sa správal agresívne a fyzicky napádal ju, aj ich deti, bol preto príslušníkmi OO PZ Sečovce vykázaný zo spoločného obydľia a jej doporčili, aby podala návrh na vydanie PO a opätovne poukázala na tvrdenia, uvedené v návrhu ohľadne konania v r.2008 a na priestupkové konania. Vychádzajúc z § 74 ods.1, § 75 ods.1, § 73 ods.2, § 75 ods.6 a § 76 ods.1 písm. g) O. s. p. (ich znenie citoval) urobil záver, že v danom prípade nejde o PO zákazu vstupu do bytu v nadväznosti na vykázanie podozrivej osoby policajtom, ale o samostatne podaný návrh na PO, že žalobkyňa sa PO domáha v nadväznosti na incident, ku ktorému došlo v júni 2011 s tým, že vtedy bolo PO nariadené, avšak zaniklo, že poukázala na

správanie sa žalovaného spätne od r.2008, ktoré vyvrcholilo v júni 2011 a, že od tej doby mal zakázaný vstup do predmetného bytu a tento zákaz aj dodržiaval. Z pripojeného spisu 14C/124/2011 zistil, že je vedené konanie o rozvod manželstva účastníkov konania. Z výsluchu žalobkyne zistil, že nemá záujem zotrvať v manželskom zväzku práve z dôvodu požívania alkoholických nápojov žalovaným a jeho následne agresívnej povahy a z výsluchu žalovaného zistil, že má záujem o obnovu manželského spoluzitia, nakoľko manželku stále miluje a za tým účelom bol ochotný absolvovať protialkoholické liečenie, že pracuje v Bratislave a okolí, a preto sa v spoločnej domácnosti zdržiava minimálne a to aj vzhľadom na nariadené PO. Skutočnosť, že žalovaný absolvuje protialkoholické liečenie mal za preukázanú z preukazu Krajského ústavu národného zdravia, kde prvýkrát - 21.3.2012 absolvoval návštevu. Uviedol, že žalobkyňa v návrhu opísala agresívne správanie sa žalovaného v období od r.2008 do júna 2011 s poukazom na to, že zánikom už nariadeného PO má obavu o opakujúce sa jeho správanie. Keďže konanie o návrhu na PO je konaním, v ktorom rozhoduje bez nariadenia pojednávania, mal za potrebné, aby skutkové tvrdenia boli podložené takými listinnými dôkazmi, z ktorých je možné vyvodiť skutkové okolnosti, ktoré môžu byť dôvodom pre nariadenie PO. Poukázal na tvrdenie žalobkyne, že k neoprávnenému konaniu zo strany žalovaného dochádza dlhšiu dobu, pod následkom alkoholických nápojov sa správa agresívne, fyzicky ju napáda, vyhráža sa ujmu na zdraví, pričom o týchto skutočnostiach boli podané oznámenia a proti nemu boli vedené priestupkové konania, že tieto dôvody boli podkladom na nariadenie PO v júli 2011 (2C/114/2011), avšak nepreukázala, že tieto tvrdenia pretrvávajú aj v súčasnom období, nepredložila žiaden dôkaz, ktorým by osvedčila, že k takémuto jeho správaniu sa dochádza bezprostredne pred podaním návrhu na nariadenie PO a že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Z rozvodového konania mal za preukázané, že je snaha o zmenu správania sa žalovaného. Na základe uvedeného preto dospel k záveru, že v danom prípade, pre absenciu dôkazov preukazujúcich dôvodnosť potreby a nevyhnutnosti zásahu z jeho strany nariadením PO podľa § 76 ods.1 písm. g) O. s. p. a absenciu osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, neboli splnené predpoklady na to, aby návrhu vyhovel.

Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa a odôvodnila ho odvolacím dôvodom podľa § 205 ods.2 písm. f) O. s. p., t.j. že rozhodnutie súdu vychádza z neprávneho právneho posúdenia veci. Uviedla, že sa na základe podaného návrhu domáhala ochrany svojich ústavných práv a práv svojich detí, predovšetkým práva na ochranu života a zdravia, že na základe uznesenia, ktorým bol návrh na vydanie ďalšieho PO zamietnutý, nastal stav, kedy sa so svojimi mal. deťmi ocitla opätovne pod hrozbou fyzického útoku zo strany žalovaného, že návrhom, ktorým sa domáhala vydania PO, o ktorom súd rozhodoval pod 2C/114/2011, mu nariadil, aby nevstupoval do bytu s tým, že toto PO má trvať do doby, kým nerozhodne vo veci samej, že na základe jej pochybenia došlo k zastaveniu konania a tým aj k zániku PO, avšak stav hrozby bezprostredného útoku tu, aj napriek tomu, trvá naďalej, že ona a jej mal. deti boli vystavované fyzickým a psychickým útokom zo strany žalovaného počas niekoľkých rokov a aj napriek jej snahe vyriešiť tento problém spolu so žalovaným, sa žalovaný nezmenil a alkoholické nápoje neprestal požívať, že je pravdou, že v súčasnosti sa v ich spoločnej domácnosti prakticky nezdržiava, čo je však výsledkom vydaného PO, ktoré mu vstup do ich spoločného bytu zakazovalo, že rovnako skutočnosť, že v súčasnosti pracuje v Bratislave je v značnej miere dôsledkom nemožnosti jeho zotrvania naďalej v ich spoločnom byte, že ak súd argumentuje tým, že žalovaný absolvoval prvé protialkoholické liečenie, takúto argumentáciu považuje za nesprávnu aj s ohľadom na skutočnosť, že jeho agresívne správanie voči nej pretrvávalo od r.2001 a vzájomné vzťahy sú už tak vážne narušené, že na tejto skutočnosti nemôže zmeniť ani protialkoholické liečenie, naviac túto skutočnosť považovala za výlučne účelové správanie žalovaného, keď v priebehu ich spoločného manželského života požíval alkoholické nápoje a správal sa voči nej, aj jej mal. deťom, agresívne, a takéto liečenie v čase, kedy by to mohlo zmeniť ich vzťah a zachrániť manželstvo, výslovne odmietal. Mala za to, že dôkazy, ktoré boli podkladom pre vydanie prvého PO sú v súčasnosti podkladom na vydanie ďalšieho PO, ktorým by bol žalovanému vstup do bytu zakázaný, že stav, ktorý v súčasnosti pretrváva, je stav neustáleho strachu a obáv o jej život, ako aj jej mal. detí, pretože je len otázkou času, kedy sa zopakuje ďalší z nespočetných útokov na ňu zo strany žalovaného. Zdôraznila, že v dôsledku všetkých spomínaných skutočností už nemá záujem zotrvať naďalej v manželskom zväzku so žalovaným a keďže sa bojí o svoj život, aj život svojich detí, bola by najradšej, keby sa konanie o rozvod 14C/124/2011 v najbližšej dobe ukončilo a súd jej manželstvo so žalovaným rozviedol, keďže ich vzťah je natoľko rozvrátený, že nie je možné v tomto zväzku naďalej zotrvať. Na základe uvedeného sa preto domnievala, že sú dané dôvody, preukazujúce dôvodnosť a nevyhnutnosť zásahu zo strany súdu tým, aby bolo vydané PO so zreteľom na nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Navrhla uznesenie, podľa § 221 ods.1 O. s. p., zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolačný súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1 O. s. p. možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúceho z § 212 ods.1,3 O. s. p. a uznesenie potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo je vecne správne, súd vec správne právne posúdil a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uznesenia, pretože jeho dôvody sú správne.

Nariadenie PO je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ktoré je potrebné dočasne upraviť. Hlavným znakom PO je jeho dočasná povaha, s dôrazom na konkrétne právo alebo nárok, pričom zásah do práv dotknutého účastníka musí byť primeraný navrhovateľom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov. PO sa upravujú pomery účastníkov do doby, než súd vydá konečné rozhodnutie vo veci, pričom navrhované PO musí mať vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom súdneho konania o žalobe.

V prejednávanej veci môže byť užívacie právo žalovaného k bytu dočasne obmedzené PO v prípade, ak je osvedčené splnenie podmienky, že je dôvodne podozrivý z násillia voči žalobkyni - svojej manželke alebo svojim deťom, ktoré nepochybne treba považovať za osoby blízke, pričom pri PO vydanom z tohto dôvodu nie je vôbec rozhodujúce, aký má účastník, podozrivý z násillia, vzťah k bytu alebo domu, ale je dôležité, že v ňom býva obeť, ktorú je potrebné chrániť a preto je v tomto smere potrebné dočasne upraviť aj pomery účastníkov.

Potreba dočasnej úpravy spôsobom, ktorý umožňuje § 76 ods.1 písm. g) O. s. p. nie je odôvodnená len tým, že došlo k aktu fyzického násillia bezprostredne pred podaním návrhu na nariadenie PO alebo tým že takýto akt naplňa znaky podozrenia z násillnej tr. činnosti, ale rozhodujúcou skutočnosťou, ktorú je potrebné skúmať, je dôvodnosť podozrenia z násillia, ktoré nemusí byť len fyzické (telesné), ale môže spočívať aj vo forme psychického či emocionálneho týrania (vyhrážanie, deprimovanie, ponižovanie), pričom násillím je akýkoľvek akt alebo zanedbanie, ktoré ovplyvňuje život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu osoby alebo ktorý závažne poškodzuje rozvoj jej osobnosti a domáce násillie vzniká v súkromí rodiny a môže smerovať od ktoréhokoľvek člena rodiny ku ktorémukoľvek inému členovi rodiny, môže sa ho dopúšťať muž voči žene, rodič voči dieťaťu, dieťa voči rodičovi a p.

V prejednávanej veci nebola splnená základná podmienka na nariadenie PO, a to potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov.

Je nesporné, že žalobkyňa sa nariadenia PO domáhala v súvislosti s incidentom, ku ktorému malo dôjsť v júni 2011, v dôsledku ktorého bolo v konaní 2C/114/2011 nariadené PO a žalovanému bolo zakázané vstupovať do predmetného bytu. Účinnosť uvedeného PO zanikla v dôsledku nekonania žalobkyne, po uplynutí lehoty 20 dní od doručenia uznesenia o nariadení PO. Skutkové dôvody a udalosti, ktoré sa stali v minulosti, ktoré osvedčili potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania a, v dôsledku ktorých bolo nariadené prvé PO, zakazujúce žalovanému vstup do bytu, nemôžu byť bez ďalšieho samy o sebe dôvodom na nariadenie PO, lebo neosvedčujú potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania v súčasnosti, teda v čase, keď súd o tejto úprave pomerov rozhoduje. V opačnom prípade by úprava v § 77 ods.1 písm. a) O. s. p. (predbežné opatrenie zanikne, ak žalobca nepodal v súdom určenej lehote žalobu) bola zbytočná a žalobca by mal kedykoľvek možnosť uvádzať rovnaké skutkové a právne dôvody na opätovné nariadenie ďalšieho PO aj vtedy, ak by súdom určenú povinnosť v stanovenej lehote podať žalobu vo veci samej, nesplnil. Je potrebné vziať zreteľ aj na to, že žalovaný sa v súčasnosti, resp. v nedávnej minulosti (1 rok) nedopustil vo vzťahu k žalobkyni a mal. deťom nijakého násillia alebo hrozby násillia, ktoré by ovplyvňovali život, fyzicko-psychickú integritu alebo slobodu žalobkyne a mal. detí. Obavy žalobkyne, resp. jej strach, že správanie žalovaného sa zopakuje, vyplývajú iba z jej domnienok, keďže v odvolaní uvádza, že sa domnieva, že sú dané dôvody preukazujúce dôvodnosť a nevyhnutnosť zásahu zo strany súdu. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že žalovaný rozhodnutie súdu o nariadení PO rešpektoval, že v súčasnosti býva a pracuje v Bratislave, že sa v mieste trvalého bydliska nezdržiava a, že bol ochotný absolvovať protialkoholické liečenie a zmeniť svoje správanie. Je potrebné tiež zdôrazniť, že navrhované PO znamená vážny zásah do práva druhého manžela, a to práva na bývanie, ktoré ho fakticky - v prípade, ak návrhu súd vyhovie -, vylúči z možnosti byť užívateľ, bývať v ňom a mať tak často len jedinou možnosť „mať strechu nad hlavou“, preto je potrebné v každom jednotlivom prípade citlivo zvažovať, či je opodstatnená navrhovaná predbežná úprava touto formou, poskytujúc tak ochranu osobám, vo vzťahu ku ktorým je násillník dôvodne podozrivý z násillia, lebo nerešpektovanie tohto princípu by mohlo vo svojich dôsledkoch viesť k tomu, že z osôb, ktoré boli vylúčené z užívania bytu, by sa nutne museli stať bezdomovci.

Žalobkyňa neosvedčila potrebu dočasnej úpravy právnych vzťahov účastníkov, že žalovaný je vo vzťahu k nej dôvodne podozrivý z násilia a že je to v záujme jej ochrany, ako aj ochrany ich mal. detí, pričom rozhodnutím vo veci samej o vylúčenie žalovaného z užívania spoločného bytu (§ 146 ods.2 O. z.) budú napokon právoplatne upravené vzťahy medzi nimi, čo sa týka užívania bytu v ich spoločnom nájme.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.